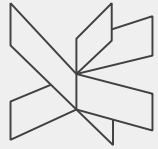

Gør tanke til handling
VIA University College

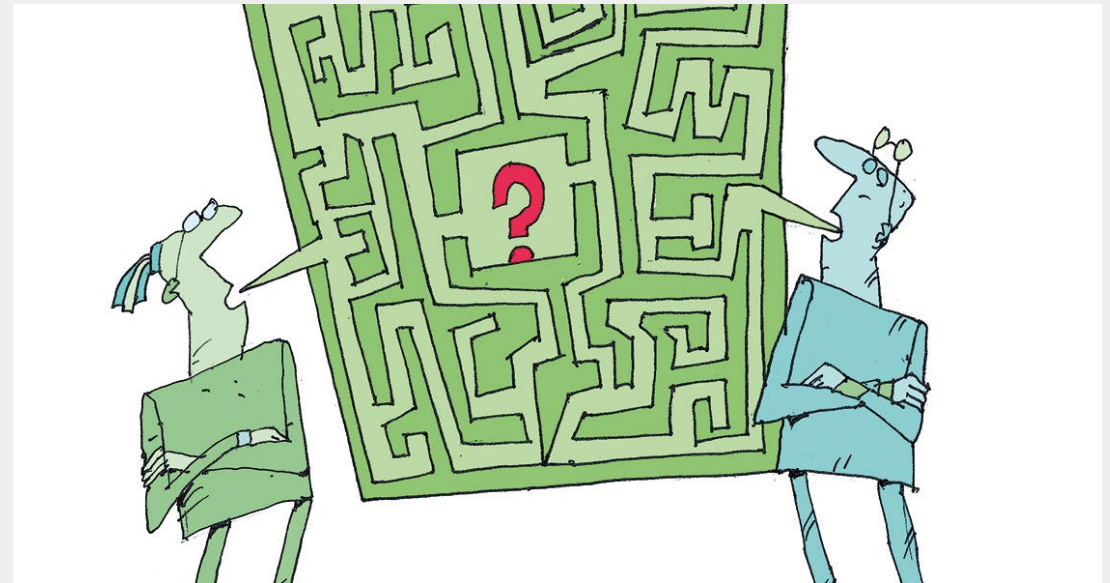
Den svære samtale, den udfordrende samtale med elever

Efterskoleforeningens Vejlederkonference 2021

Randi Boelskifte Skovhus ras@via.dk

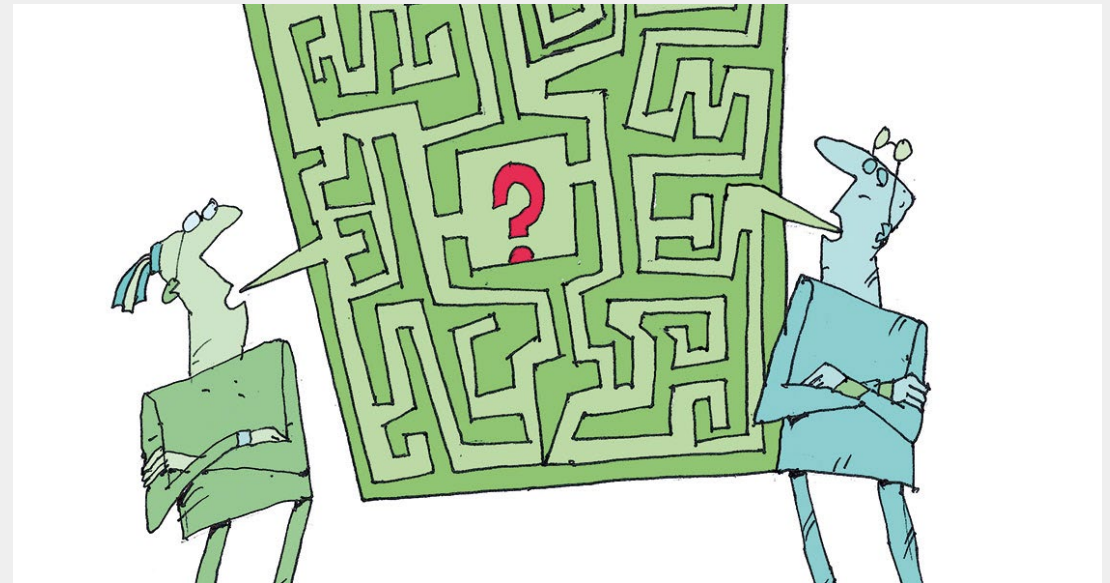
Dagsorden

- Et undersøgende blik på Den svære samtale
- Hvor kan hentes hjælp ift. svære samtaler– et eksempel fra vejlederens værktøjskasse

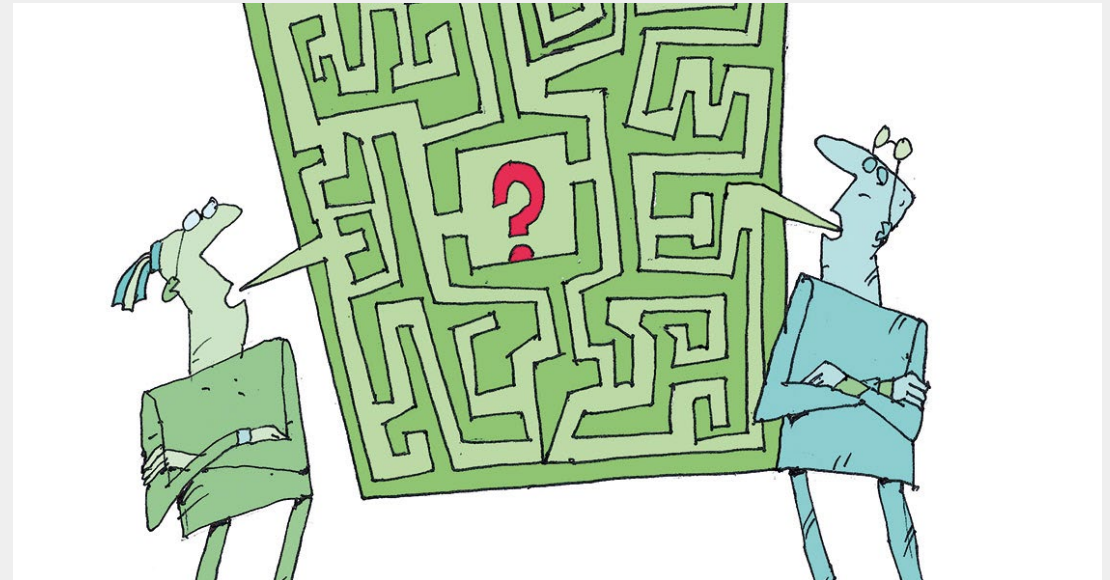
Hvad taler vi om, når vi taler om den svære samtale?

- Den svære *samtale*?
- Den *svære* samtale?

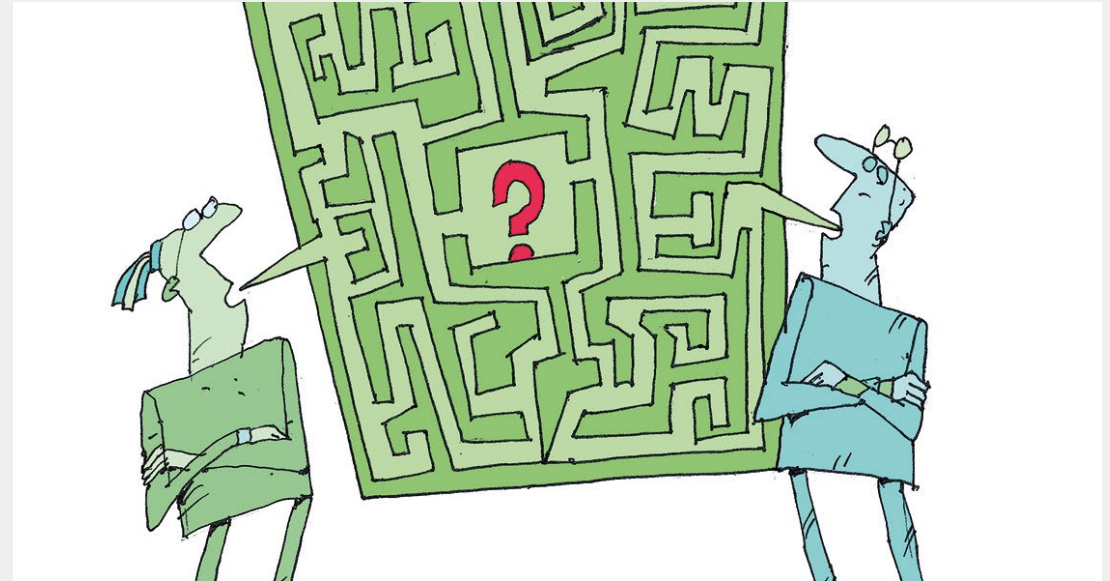

Drøft

- Hvad er svære samtaler for dig?
- Giv et eksempel

Skal man tage den svære samtale, når nu den er så svær?

Kan vejleder selv komme til at gøre samtalen svær for eleven, for sig selv?

Hvis det i sandhed skal lykkes at føre et menneske hen til et bestemt sted, må man først og fremmest passe på at finde ham der hvor han er, og begynde der.

Dette er hemmeligheden i al hjælpekunst. Enhver der ikke kan det, han er selv i indbildning, når han mener at kunne hjælpe en anden. For i sandhed at kunne hjælpe en anden må jeg forstå mere end han, men dog ved først at fremmest at forstå det, han forstår.

Når jeg ikke gør det, så hjælper min merforståen ham slet ikke. Vil jeg alligevel gøre min merforståen gældende, så er det fordi jeg er forfængelig og stolt, så jeg i grunden i stedet for at gavne ham egentlig vil beundres af ham.

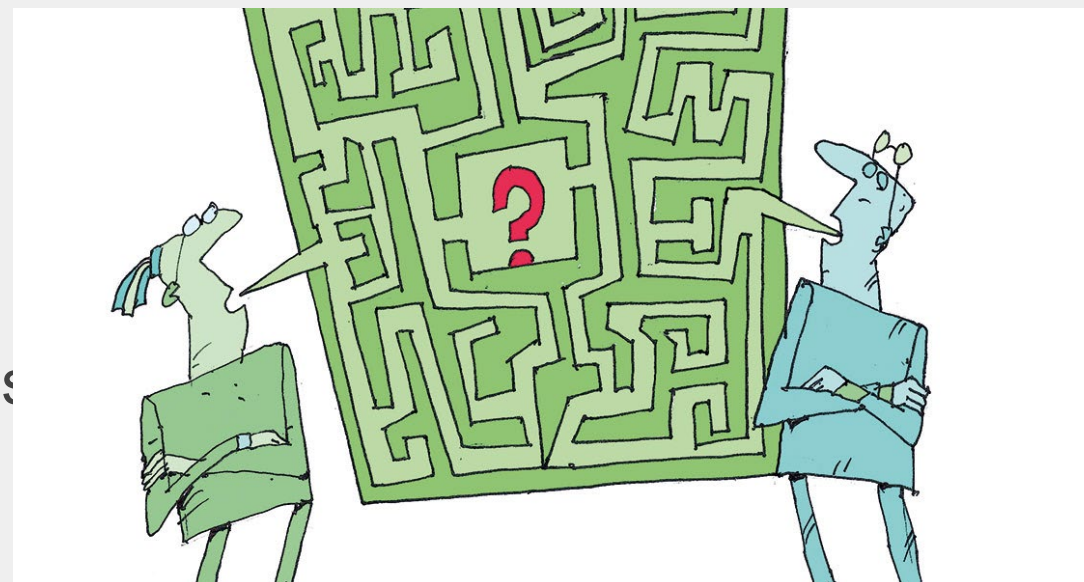
Men al sand hjælp begynder med ydmygelse. Hjælperen må først ydmyge sig under dem, han vil hjælpe, og hermed forstå at det at hjælpe ikke er at herske, men det er at tjene, at det at hjælpe er villighed til, indtil videre at finde sig i at have uret og i ikke at forstå hvad den anden forstår.

Dersom du ikke kan begynde således med et menneske, at han kan finde en sand lindring i at tale med dig om sin lidelse, så kan du heller ikke hjælpe ham, han lukker sig for dig, han lukker sig inde i sit inderste - præk du så kun for ham!

Søren Kierkegaard

Drøft

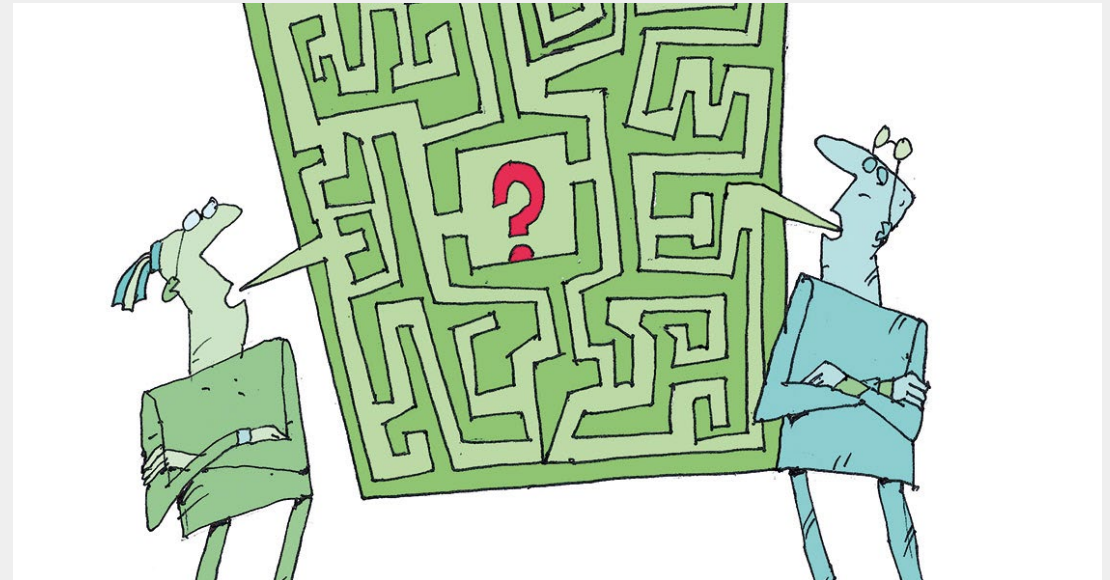
- Hvordan forholde du/I jer til disse perspektiver på den svære samtale?
- Er der noget der vækker genklang hos jer? Er der noget I ser anderledes på?

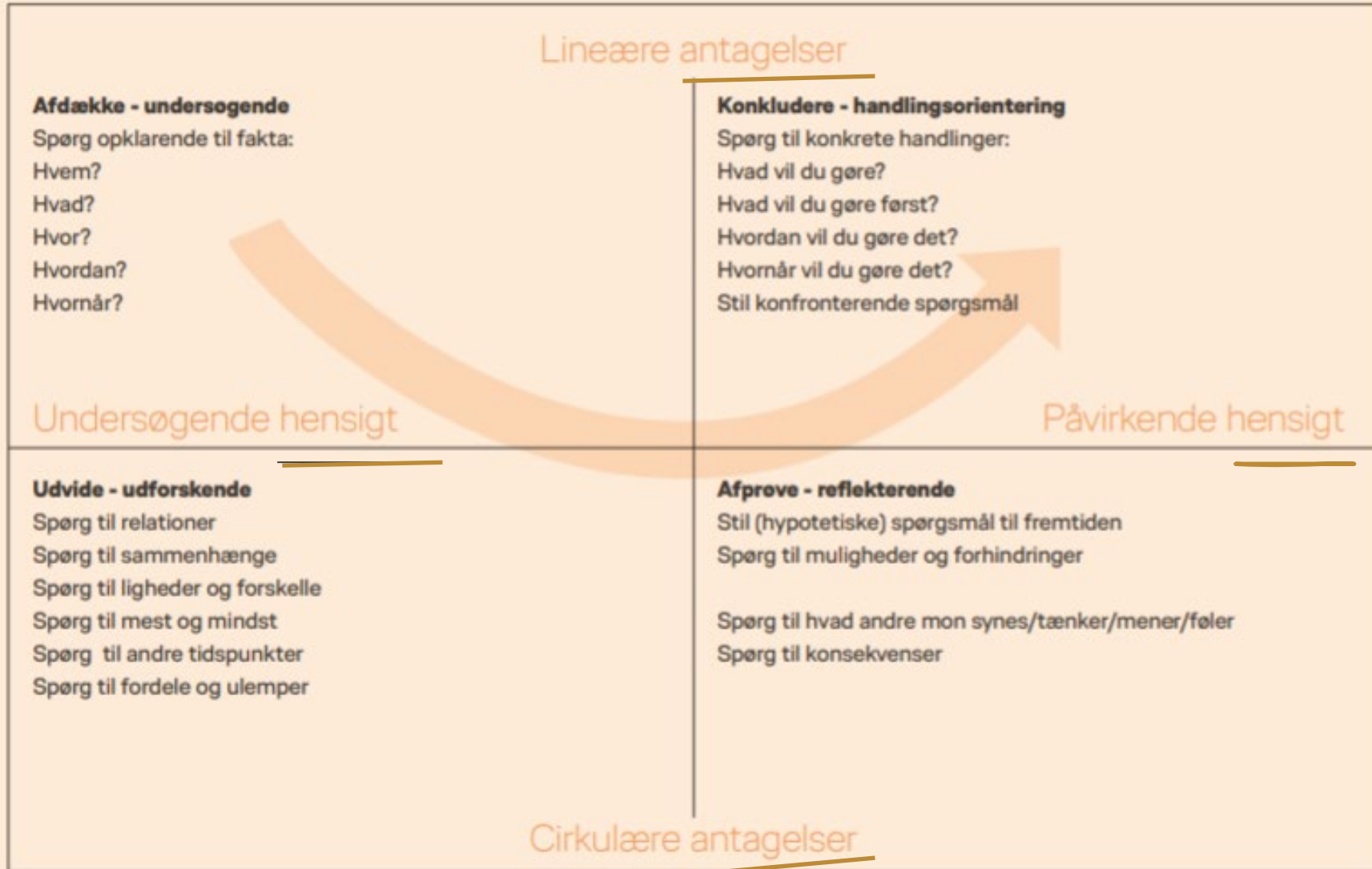

Hvad kan hjælpe os i/med svære samtaler?

Den systemiske værktøjskasse

- Samtalen som en del af et system
- Hvordan kan samtalen blive en forskel der gør en forskel for den unge?
- At være nysgerrig, åben og undersøgende sammen med eleven

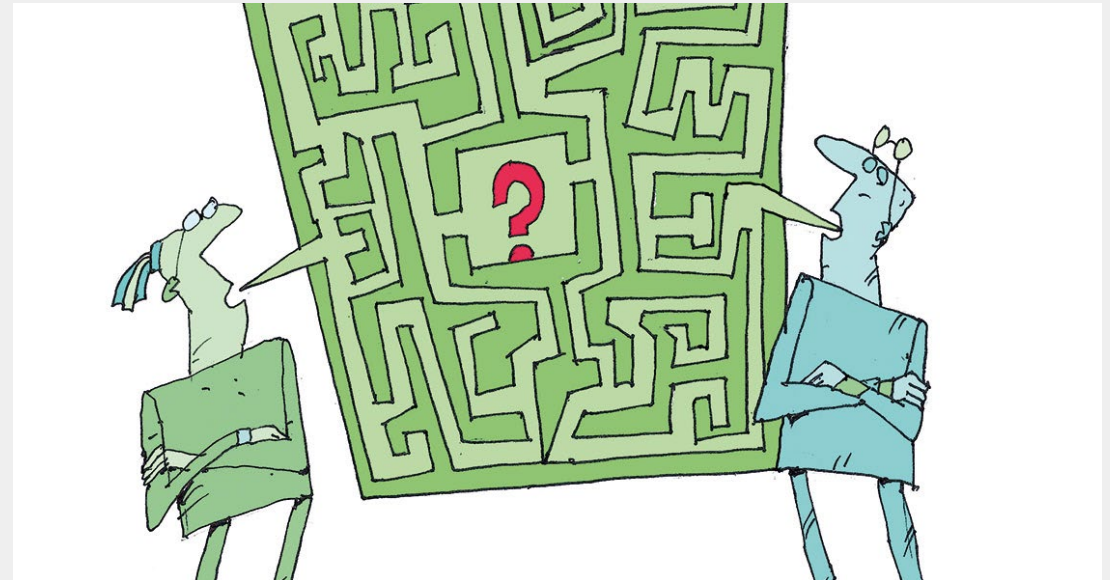

Oversigt over spørgsmålstyper (bearbejdet efter (Tomm, 1992))

Drøft

- Kan / hvordan kan viden om Tomms spørgsmålstyper være hjælpsom i svære vejledningssamtaler i din praksis?

Den fåmælte elev?

Kollektive tilgange

Deltagerpositioner

- lytte - høre og se hvad vejleder siger
- lytte - høre og se, hvad andre spørger om og lytte til de svar de får
- få ideer til spørgsmål, man selv kunne stille
- stille spørgsmål eller fortælle om overvejelser

I kollektive tilgang er der flere legitime deltagerpositioner til rådighed - man er deltager og kan få udbytte selvom man fx ikke selv siger noget.

Erfaringer som grundlag for samtale

- Hvordan udnytte efterskoletiden og miljøet til at skabe flere erfaringer omkring uddannelse og arbejde - og nuanceret refleksion i fællesskab?

Eleven har fx kun få erfaringer, og refleksioner og drøftelser bliver vanskelige

Opmærksomhedspunkter

- Hvornår er der særlig risiko for individualisering af problemer (problemet bor i den unge)?
Når vejleder oplever sig magtesløs?
- Åbne til professionelle læringsfællesskaber med deling af erfaringer på en systematisk måde så alle bliver klogere
repararbejde et kollegialt tillidsforhold
->af individualisering af problemstillinger og udfordringer der er indlejret i vejlederprofessionen

Drøft

- Hvordan hjælper I hinanden med at blive klogere på svære samtaler? Og hvordan kunne I hjælpe hinanden?

